

לִירְאִיךָ וזהו מש"כ אשר צפנת ליריאִיךָ כי האור שמור לצדיקים שהם יראִיךָ, וּבְתִיב וכן כתוב עוד (מלאכי ג) וְזָרְחָה לְכֶם יְרְאֵי שְׁמֵי שָׁמַשׁ צְדָקָה וּמְרַפָּא בְּכַנְפֵיהָ דהיינו שלעתיד לבוא יזרח אור הבינה לשמש שהוא סוד ז"א והוא יאיר במלכות שבאותו הזמן היא תקרא צדקה במקום צדק והיא תרפא את כל הצדיקים המסתופפים בכנפיה (רמ"ק).

יום הדין הגדול והנורא שהנשמה חוזרת לקב"ה

תָּא הָיִי בא וראה את סוד אחיזת החיצונים בטומאת מת (אור החמה בשם מהרח"ו), בְּשַׁעֲתָא דְּבַר נָשׁ קָאִים לְמִיחָךְ לְהֵהוּא עֲלָמָא, וְהוּא בְּבֵי מְרַעִיָּה שבשעה שהאדם עומד ללכת מהעוה"ז לאותו העולם למעלה והוא נמצא בבית חוליו, אֲתִיִּין עֲלֵיָּה ג' שְׁלוּחֵיִן [20], וְחָמֵי תַּפְזֵן,

אור הרשב"י

מת, ומאחת מסריה, ומאחד פניו מוריקות, ואינו מת עד שרואה הב"ה, שנאמר כי לא יראני האדם וחי, בחייהו אינו רואין אבל בשעת מיתתו רואין אותו, לפניו יכרעו כל יורדי עפר, מיד מעיד בשר ודם על עונותיו שעשה בעולם הזה, פיו מעיד, והקב"ה חותם, שנאמר בי נשבעתי יצא מפי צדקה דבר ולא ישוב כי לי תכרע כל ברך תשבע כל לשון, אם צדיק גמור הוא מוסר נשמתו לבעלו, ואם רשע גמור הוא מקשה ערפו ומנכר יצרו, מכאן אמרו חכמים אפילו בשעת מיתתו של

[20] ואיתא במסכת שמחות ספר חיבוט הקבר פרק א' וכשמת אדם באין עליו ג' מלאכי השרת, אחד מלאך המות, ואחד סופר, ואחד שממונה עמו, אומרים לו דע כי הגיע קצך, אומר להם, עדיין לא הגיע קיצו, מיד יושב הסופר ומחשב לו ימיו ושנותיו, מיד האדם פותח את עיניו ורואה את מלאך המות, ומודעזע ונופל על פניו. וחכמים אומרים מלאך המות ארכו מסוף העולם ועד סופו, מכף רגלו עד קדקודו כלו עינים, וכסותו אש, סכין שלו טיפות יש בו, מאחד

הלימוד היומי

לע"נ רחמים רחמתולה בן חנום באשי ז"ל

מָה דָּלָא יְכִיל בַּר נָשׁ לְמַחְמֵי כַד אֵיהּ בְּהַאי עֲלָמָא אז
 באים עליו שלושה שלוחים שהם שלושה דיינים הבאים לדונו דהיינו שאחד לזכויותיו ואחד
 לעוונותיו ואחד שמכריע ביניהם ואז הוא רואה שם מה שלא יוכל האדם לראות בעולם
 הזה. **וְהָהוּא יוֹמָא, יוֹמָא דְדִינָא עֲלָאָה הוּא, דְּמִלְכָא בְּעֵי**
פְּקֻדוֹנָא דִּילֵיהּ ואותו היום הוא יום הדין העליון שהמלך הקב"ה רוצה את הנשמה
 שלו שהוא פקדון בידו. **זַכָּאָה תְּהוּא בַר נָשׁ, דְּפְקֻדוֹנִיהּ אֲתִיב**
לְמִלְכָא פְּמָה דְּאֲתִיְהִיב לֵיהּ בְּגִוּיָהּ אשרי אדם שהוא מחזיר את
 פקדון נפשו למלך הקב"ה אשר הוא נקי מכל חטא ועוון כמו שהוא ניתן לו בתוכו. **אֵי**
תְּהוּא פְּקֻדוֹנָא אֲתִטְנֶף בְּטְנוּפֵי גּוּפָא, מָה יִימָא לְמֵאֲרֵי
פְּקֻדוֹנָא אבל אם אותו פקדון נפשו התלכלך בכלוכי תאות הגוף מה הוא יאמר לבעל
 הפקדון כשיתבע אותו למה הוא לכלך את פקדון נפשו.

צער הפרדות הנפש מהגוף קשה מכל היסורים ואינו מת עד שרואה את השכינה
זְקָף עֵינּוּי, וְחָמֵי לְמִלְאָךְ תְּפֻזוֹת קָאִים קַמֵּיהּ ובאותו הזמן זוקף
 האדם את עיניו והוא רואה את מלאך המות לפניו, **וְסִיפִיהּ שְׁלִיפָא**
בִּידֵיהּ, קִסְטֵר בְּקִטְרִין, בְּקוּמְטָא דְּתְהוּא בַר נָשׁ וחרבו

אור הרשב"י

רשע יצרו מתגבר עליו. ר' אלעזר בן עזריה יראה וכעס שיניו יחרוק ונמס תאות רשעים
 אומר כשם שמקשה ערפו בעולם הזה, כך תאבד. מקשין לו בשעה שעומד לדין, שנאמר רשע

הלימוד היומי

לע"נ רחמים רחמתולה בן חנום באשי ז"ל

שלופה בידו ובזה הוא משבר ומפרק בקשר של ארבעת יסודותיו של האדם (מק"מ בשם מהרח"ו). וְלִית לָהּ לְנַפְשָׁא קַשְׁיּוּ בְּכַלָּא, כְּפַרְיֵשׁוּ דִּילָהּ מִן גּוּפָא ואין דבר הקשה לנפש מכל הייסורים שהיו לו בעוה"ז כמו הצער של הפרדה של הנפש מהגוף. וְבַר נֶשׁ לָא מִית, עַד דְּחָמִי לְשְׂכִינְתָּא, וּמְגוּ סְגִיאוֹת תִּיאוּבְתָא דְשְׂכִינְתָּא, נַפְשָׁא נַפְקַת (דף פ"ח ע"ב) לְקַבְּלָא לְשְׂכִינְתָּא והאדם לא מת אלא עד שהוא רואה את השכינה ומתוך התאוה הגדולה שהוא מתאוה לשכינה עי"כ נפשו יוצאת מהגוף כנגדה.

איסור הלנת המת שעדיין לא יכול לבוא בגלגול שני

בְּתַר דְּנַפְקָא, מֵאֵן אִיהִי נַפְשָׁא דְאֵתְּדַבֵּק בָּהּ (ס"א וְתַתְּקַבֵּל) וְיִקְבֵּל בְּגוּפָא (ס"א בְּגוּוּהָ) וְהָא אוּקְמוּהּ לְהַנִּי מְלִי ולאחר שיצאה הנפש מהגוף מי היא הנפש שתזכה להדבק בשכינה ולהתקבל בתוכה והרי ביארנו את אלו הדברים. בְּתַר דְּנַפְקָא נַפְשָׁא מִן גּוּפָא, וְאֶשְׁתָּאֵר גּוּפָא בְּלֵא רוּחָא, אָסִיר לְמַשְׁבַּק לִיהּ בְּלֵא קְבוּרְתָא ואחרי שיצאה הנפש מהגוף ונשאר הגוף בלא רוח חיים אז אסור להשאירו בלא קבורה, דְּכִתְיִב (דברים כא) לֹא תִלִּין נִבְלָתוֹ עַל הָעֵץ פִּי קְבוּרָה תִקְבְּרֶנּוּ בַיּוֹם הַהוּא וטעם הדבר [2]. בְּגִין דְּמִיתָא דִּישְׁתֵּיהּ

אור הרשב"י

[2] וביאר התורת המנחה כי השם ית' הגיעו כא) כי קבור תקברנו, ככל הלשון לחייב רחמיו על הגוף וצוה לקברו דכת' (דברים הקבורה לשאר המתים, כדי שישוּב העפר

הלימוד היומי

לע"נ רחמים רחמתולה בן חנום באשי ז"ל

כ"ד שעות, דַּאיִנוּן יוֹמָם וְלַיְלָה, בְּלֹא קְבוּרָתָא, יְהִיב חֲלִישׁוֹתָא בְּשִׁיפוּי דְרְתִיבָא משום שכאשר המת משתחה עשרים וארבע שעות שהם יום ולילה בלא קבורה או כביכול ניתן חלישות באברים של המרכבה העליונה כי מאחר שהאדם עשוי בצלם אלהים והוא מת זה מורה על פגם וחולשה בצורה העליונה (רמ"ק), וּמַעַכְב עֲבִידְתָא דְקַדְשָׁא בְרִידְ הוּא מְלַמְעַבד דְאַפְשָׁר דְקַדְשָׁא בְרִידְ הוּא גָזַר עֲלֵיהּ, בְּגִין לְמִיתִיהּ בְּגִלְגּוּלָא אַחְרָא, מִיד בְּהֵהוּא יוֹמָא דְאִתְפָּטֵר, לְאוֹטְבָא לִיהּ ועוד שעי"ז הוא מעכב את עבודת הקב"ה מלהעשות כי אפשר שהקב"ה גזר עליו מיתה בכדי שהוא יתוקן בגלגול אחר מיד באותו היום שהוא נפטר בכדי להטיב לו שיתקן את נפשו ע"י הגלגול. וְכֹל זְמַנָּא דְלֹא אִתְקַבֵּר גּוֹפָא, נִשְׁמָתָא לֹא עָאֵלֵת קָמִי קַדְשָׁא בְרִידְ הוּא וכל זמן שלא נקבר גופו או הנשמה לא עולה לפני הקב"ה, וְלֹא יִכְלָא לְמַהוּי בְּגוֹפָא אַחְרָא, בְּגִלְגּוּלָא תְנִינָא והיא לא יכולה לבוא בגוף אחר ולהתגלגל בגלגול שני, דְלֹא יְהִבִּין לְנִשְׁמָתָא גּוֹפָא אַחְרָא, עַד דִּיתְקַבֵּר קַדְמָאָה כי לא ניתנת הנשמה בגוף אחר עד שהגוף הראשון יקבר. וְדָא דְמִי

אור הרשב"י

עם העפר, ואף על פי שאין זה במורגש ולא במושכל, כך היא הקבלה האמיתית כמו שאמרו רז"ל (ברכות יח א) קשה רמה למת כמחט בבשר החי, כדכת' (איוב יד כב) אך בשרו עליו יכאב ונפשו עליו תאבל.

אל הארץ כשהיה במהרה. כי כשהאדם נקבר בעפר, העפר מחזירו ליסודו במהרה, כשם שהאש מחזרת הנשמה ליסודה במהרה שהיא ממינה, שאם לא היה נקבר בארץ היה לגוף צער גדול כל זמן שאינו עם הנפש ולא

הלימוד היומי

לע"נ רחמים רחמתולה בן חנום באשי ז"ל